

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ

1 септември 2010 г. – Вариант 2

УВАЖАЕМИ ЗРЕЛОСТНИЦИ,

Тестът съдържа **38 задачи** по история и цивилизация и задача за отговор на исторически въпрос. 38-те задачи са **два вида**:

- задачи с избираем отговор;
- задачи със свободен отговор.

Първите 30 задачи (от 1. до 30. включително) в теста са от затворен тип с четири възможни отговора, обозначени с главни букви от А до Г, от които само един е верен. Отговорите на тези задачи отбелязвайте с черен цвят на химикалката в **листа за отговори**, а не върху тестовата книжка. За да отбележите верния отговор, зачертайте със знака кръгчето с буквата на съответния отговор. Например:

(А) ~~(Б)~~ (В) (Г)

Ако след това прецените, че първоначалният отговор не е верен и искате да го поправите, запълнете кръгчето с грешния отговор и зачертайте буквата на друг отговор, който приемате за верен. Например:

(А) ~~(В)~~ (Г)

За всяка задача трябва да е отбелязан не повече от един действителен отговор. Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, чиято буква е зачертана със знака .

Отговорите на задачите със свободен отговор (от 31. до 38. включително) се отбелязват в предоставения **свитък за свободните отговори**. Четете внимателно инструкциите! Срещу номера и главната буква на съответната задача/на съответното подусловие напишете верния отговор.

Задачата за **отговор на исторически въпрос** напишете в **свитъка за свободните отговори** на предвиденото за това място.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Отговорите на задачите от 1. до 30. вкл. отбелязвайте в листа за отговорите!

1. Кое божество има славянски произход?

- А) Дажбог
- Б) Орфей
- В) Залмоксис
- Г) Тангра

2. С кое събитие е свързано следното описание?

„А императорът Константин, като се научил, че мръсен и нечист народ се е настанил неочаквано отвъд Дунава в Онгъла и че напада и опустошава близките до Дунав земи, т.е. сега владяната от тях земя, тогава владяна от християните, много се огорчил и заповядал всички отряди да преминат в Тракия... И като въоръжил флота, потеглил срещу тях по суша и море с намерение да ги изгони с война.“

- А) нашествие на аварите
- Б) разселване на прабългарите
- В) български походи срещу маджарите
- Г) византийски походи срещу арабите

3. Коя териториална придобивка за България е осъществена по време на управлението на хан Пресиян (836-852)?

- А) Североизточна Тракия
- Б) София и Софийското поле
- В) Родопската област и Беломорието
- Г) областта Загоре и черноморските пристанища

4. Как се осъществило преместването на българската столица от Плиска в Преслав?

- А) с решение на църковно-народния събор – 893 г.
- Б) с решение на Вселенския събор – 870 г.
- В) по заповед на цар Симеон – 917 г.
- Г) по настояване на император Михаил III – 864 г.

5. Кое е общото между управлението на цар Петър I и цар Калоян ?

- А) воденето на продължителни войни с маджарите
- Б) преследването на еретиците и опазването на чистотата на вярата
- В) проявата на болярски сепаратизъм
- Г) получаването на официално признание на владетелската титла

6. За кой български цар става дума в текста?

„Създадох из основа и с живопис украсих докрай така наречената църква в името на св. 40 мъченици, с помощта на които в дванадесетата година от моето царуване, в която година се изписваше този храм, излязох на бран в Романия и разбих гръцката войска и плених самия цар кир Теодор Комнин...“

- А) Симеон
- Б) Калоян
- В) Иван Асен II
- Г) Михаил Шишман

7. Коя държава НЕ съществува по време на управлението на цар Иван Асен II?

- А) Латинската империя
- Б) Византийската империя
- В) Унгарското кралство
- Г) Никеиската империя

8. В кой от посочените варианти битките на България с Византия са от времето на Първото българско царство?

- А) Онгъла, Върбишки проход, Клокотница, Велбъжд
- Б) Онгъла, Върбишки проход, Ахелой, Ключ
- В) Онгъла, Одрин, Клокотница, Велбъжд
- Г) Онгъла, Върбишки проход, Тревненски проход, Клокотница

9. С управлението на кой цар е свързан краят на българската средновековна държава?

- А) Иван Асен II
- Б) Иван Владислав
- В) Иван Александър
- Г) Иван Срацимир

10. Основната част на османската армия били конните войници, наречени:

- А) войнуци
- Б) еничари
- В) спахии
- Г) дервентджии

11. Кой е създателят на първата българска фабрика?

- А) Христаки Павлович
- Б) Евлоги Георгиев
- В) Добри Желязков
- Г) Иван Богоров

12. Какъв тип училище НЯМА по българските земи до 1878 г.?

- А) гимназия
- Б) богословско училище
- В) университет
- Г) девическо училище

13. Кой от посочените възрожденци е автор на откъса?

„Когато изпърво видях по другите места, че децата начеват да четат книги, писани на техния език, познах колко зле струват по нас учителите и колко напразни мъжки теглят добрите деца. Почудих се как през толкоз векове не се намери нито един да разбере това окаяно състояние и да покаже един прав път към учението... Това дело възприех аз: съчиних този Буквар...”

- А) Неофит Рилски
- Б) Найден Геров
- В) Петър Берон
- Г) Константин Фотинов

14. Според Георги Раковски свободата на българите можела да се постигне чрез:

- А) организиране на народно въстание
- Б) създаване на балканска федерация
- В) създаване на българо-турска държава
- Г) споразумение с Високата порта

15. Кое е понятието, пропуснато в откъса от дописка, публикувана във в. „Свобода” на 13 февруари 1871 г.?

„...Ще имаме едно знаме, на което ще пише: *свята и чиста*.....”

- А) монархия
- Б) федерация
- В) република
- Г) родина

16. Христо Ботев редактира и сътрудничи на следните вестници:

- А) „Нова България”, „Гъпан”, „Знаме”
- Б) „Дума”, „Дунавски лебед”, „Знаме”
- В) „Век”, „Напредък”, Български глас”
- Г) „Цариградски вестник”, „Век”, „Дума”

17. Кой документ се нарича „Нареда до работниците за освобождението на българския народ”?

- А) програмната статия във вестник “Независимост”, написана от Любен Каравелов
- Б) проектът за програма и устав на Вътрешната революционна организация, съставен от Васил Левски
- В) последният план за освобождение на България, съставен от Георги Раковски
- Г) един от плановете за освобождение на Христо Ботев, публикуван във в. „Знаме”

18. От кого се управлява Източна Румелия според постановленията на Берлинския договор?

- А) специален императорски руски комисар
- Б) княз, избран от народа и утвърждаван от султана
- В) генерал-губернатор от християнски произход
- Г) висш османски военен, назначен от султана

19. Учредителното събрание, свикано през 1879 г. в Княжество България, има за цел да:

- А) избере българския княз
- Б) одобри Берлинския договор
- В) одобри назначения от султана княз
- Г) изработи конституция

20. Кое от твърденията за нападението на Сърбия срещу България през 1885 г. НЕ е вярно?

- А) след Съединението България става по-голяма от Сърбия
- Б) българските управляващи логично ще се насочат към Македония
- В) сърбите имат териториални претенции към Източна Румелия
- Г) Белград губи приоритета над южнославянското обединение

21. С Топханенския акт се признава:

- А) създаването на автономната провинция Източна Румелия
- Б) Съединението на Източна Румелия с Княжество България
- В) Независимостта на Княжество България
- Г) присъединяването на Южна Добруджа към България

22. Коя е пропуснатата дума в откъса от „Манифест към българския народ” на Фердинанд Сакс-Кобург-Готски, издаден в Търново?

„ (...)

Въодушевен от това свято дело и, за да отговоря на държавните нужди и народното желание, с благословията на Всевишния, ПРОВЪЗГЛАСЯВАМ СЪЕДИНЕНАТА НА 6 СЕПТЕМВРИ 1885 ГОДИНА БЪЛГАРИЯ ЗА БЪЛГАРСКО ЦАРСТВО.”

- А) автономно
- Б) самостоятелно
- В) независимо
- Г) обединено

23. Срещу правителството на коя партия е организиран превратът на 9 юни 1923 г.?

- А) Либералната партия (ЛП)
- Б) Демократическата партия (ДП)
- В) Българската работническа социалдемократическа партия (БРСДП)
- Г) Българския земеделски народен съюз (БЗНС)

24. При управлението на Александър Цанков 1923-1926 г. се случва:

- А) приемането на България в ОН
- Б) атентатът в църквата „Св. Неделя”
- В) създаването на Народния блок
- Г) сключването на Балканския пакт

25. Защо България влиза в Тристранния пакт през март 1941 г.?

- А) защото съветското правителство настоява за това
- Б) по лична инициатива на българското правителство
- В) като благодарност за Крайовската спогодба
- Г) защото това е начин да се реши националният въпрос

26. Кое действие на властта НЕ е характерно за приетия в България съветски модел на социализъм?

- А) колективизация
- Б) национализация
- В) приватизация
- Г) индустриализация

27. След коя война е създадена първата световна организация за запазване на мира – Общество на народите?

- А) Първата световна
- Б) Испанската гражданска
- В) Корейската
- Г) Втората световна

28. Кой от изброените европейски лидери може да се определи като демократ?

- А) Бенито Мусолини
- Б) Невил Чембърлейн
- В) Йосиф Сталин
- Г) Адолф Хитлер

29. Чрез споразумение между кои държави през 1941 г. е създадена Антихитлеристката коалиция?

- А) Великобритания, Съединените щати и Съветския съюз
- Б) Великобритания, Италия и Съветския съюз
- В) Съединените щати, Франция и Германия
- Г) Съветския съюз, Съединените щати и Япония

30. В какво се трансформира Европейската общност според договора от Маастрихт?

- А) Европейски обединени щати
- Б) Европейски съюз
- В) Северноатлантически блок
- Г) Общ пазар

Отговорите на задачите от 31. до 38. вкл. запишете в свитъка за свободните отговори!

31. Срещу буквите в свитъка за свободните отговори запишете в хронологическа последователност три събития, свързани с църковно-националното движение на българите след Кримската война (1853 – 1856) до Освобождението.

32. Срещу буквите в свитъка за свободните отговори запишете имената на трима български революционери, ръководили Априлското въстание.

33. Срещу съответната буква в свитъка за свободните отговори запишете историческата личност и века, свързани с посочените събития/факти:

- А) Приемане на християнството в България
- Б) Защитата на Търново срещу османците
- В) Създаване на Първата българска легия

34. Срещу съответната буква в свитъка за свободните отговори запишете подходящия термин/понятие (експанзия, петиция, еснаф, диаспора, дюкян, пакт)

- А) Разселване, разпръсване на една общност
- Б) Занаятчийска работилница
- В) Международно споразумение между няколко държави

35. За всяко от изброените понятия посочете конкретен пример от българската или съвременната световна история:

- А) чета
- Б) автономия
- В) преврат
- Г) неутралитет

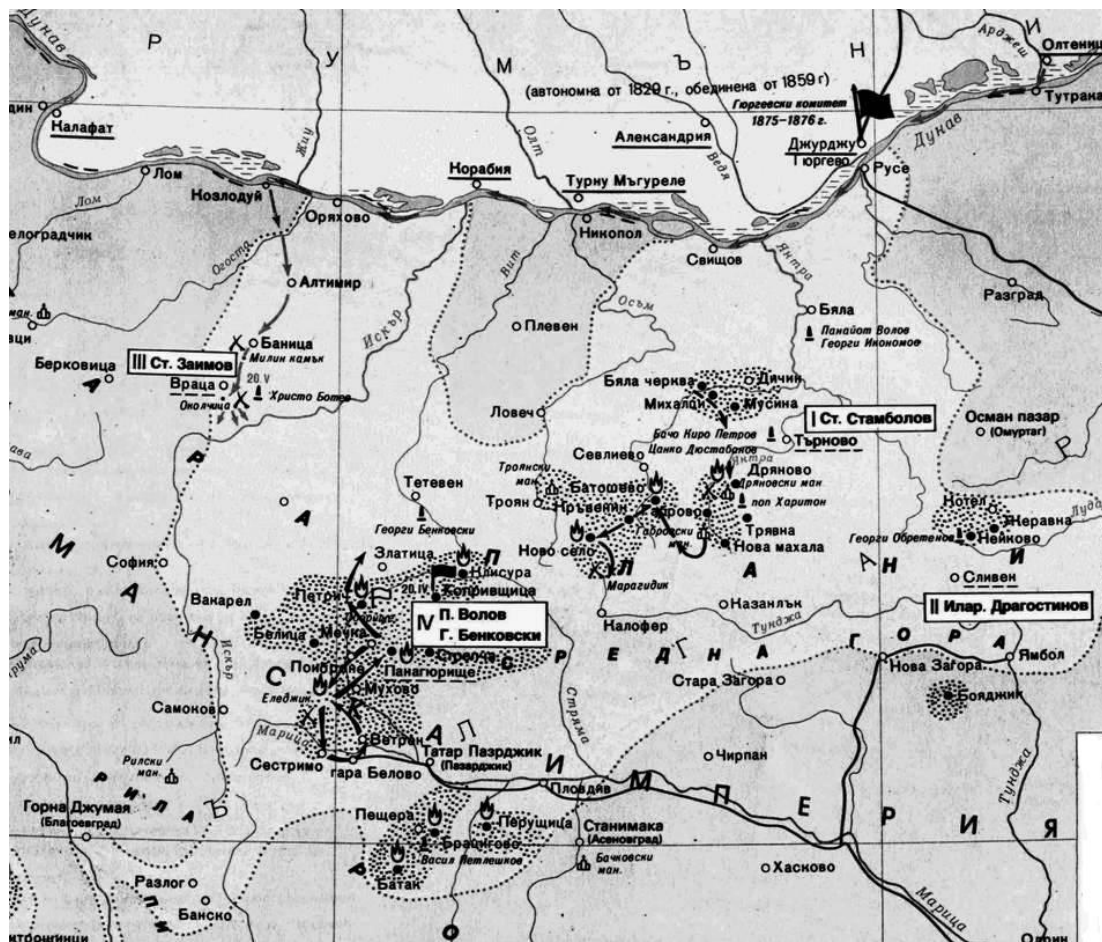
36. Анализирайте информацията от текста и отговорете на поставените въпроси:

“ И така, когато властта в Цариградската империя била наследена от Балдуин, който бил невръстен, за по-голяма полза бил сключен договор и клетва и било утвърдено, че дъщерята на загорския цар, мъж славен и могъщ по това време в тези земи, ще встъпи в брак с невръстния, чрез което...той се надявал на големи дела, както и немалко да укрепи своята власт.”

А) За кой български владетел става дума в откъса?

Б) Кое е другото име на споменатата в откъса „Цариградска империя“?

37. Разгледайте картата и отговорете на поставените въпроси:

А) Кое събитие от българската история е представено на картата?

Б) Коя организация го подготвя и на коя дата започва / посочете месец и година/?

38. Разгледайте изображението и отговорете на поставените въпроси:

А) Къде се намира изображението и през кой век е създадено?

Б) Кои исторически личности са представени на него?

В свитъка за свободните отговори напишете в обем до 3 страници отговор на историческия въпрос:

Защо княз Борис I (852-889) наложил християнската религия в България?

При отговора вземете под внимание следните въпроси:

1. Какви традиции имало християнството по българските земи преди покръстването и как хановете в езическа България се отнасяли към него?
2. Какви били причините за приемането на християнството?
3. Как се осъществило покръстването на владетеля и на народа?
4. Как била извоювана от княз Борис I самостоятелната българска църква?
5. Как християнската религия съдействала за издигане авторитета на България в Европа?

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО

ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ – 1 септември 2010 г.

ВАРИАНТ № 2

Задача от 1 до 30.

Ключ с верните отговори

Въпрос №	Верен отговор	Брой точки
1.	А	1
2.	Б	1
3.	В	1
4.	А	1
5.	Г	1
6.	В	1
7.	Б	1
8.	Б	1
9.	Г	1
10.	В	1
11.	В	1
12.	В	1
13.	В	1
14.	А	1
15.	В	1
16.	А	1
17.	Б	1
18.	В	1
19.	Г	1
20.	В	1
21.	Б	1
22.	В	1
23.	Г	1
24.	Б	1
25.	Г	1
26.	В	1
27.	А	1
28.	Б	1
29.	А	1
30.	Б	1

Задача 31. – 3 точки

Примерни отговори

- А) Великденска акция**
- Б) учредяване на Българската екзархия**
- В) избор на първия български екзарх**

Възможни са и други отговори

Задача 32. – 3 точки

Примерни отговори

- А) Стефан Стамболов**
- Б) Георги Бенковски**
- В) Иларион Драгостинов**

Възможни са и други отговори

Задача 33. – 6 точки

Събитие	Личност	Век
Приемане на християнството в България	Княз Борис I	IX
Защитата на Търново срещу османците	Патриарх Евтимий	XIV
Създаване на Първата българска легия	Георги Раковски	XIX

Задача 34. – 3 точки

- А) диаспора**
- Б) дюкян**
- В) пакт**

Задача 35. – 8 точки

Примерни отговори

- А) на Хаджи Димитър и Стефан Караджа**
- Б) Източна Румелия**
- В) 19 май 1934 г.**
- Г) Швейцария**

Възможни са и други отговори

Задача 36. – 4 точки

- А) Иван Асен II**
- Б) Латинска империя**

Задача 37. – 4 точки

- А) Априлско въстание**
- Б) Гюргевски революционен комитет; април 1876 г.**

Задача 38. - 4 точки

А) Боянската църква/Бояна; XIII в.

Б) севастократор Калоян и съпругата му Десислава

ВТОРА ЧАСТ – 35 точки

Отговор на исторически въпрос:

Защо княз Борис I (852-889) наложил християнската религия в България?

35 точки се получават за пълен отговор, който включва:

- Определяне и изясняване на ключовите понятия в заглавието;
- Отговори на петте съпътстващи въпроси;
- Правилен подбор на основните факти;
- Анализ и обобщения на основата на аргументирани твърдения и верни факти;
- Висока езикова и правописна култура.

30 точки се получават, когато са разчетени и изяснени ключовите понятия, разработени са отговорите на петте съпътстващи въпроса, направен е верен подбор на основните факти, но са допуснати незначителни пропуски в аргументацията и обобщенията по един от съпътстващите въпроси. Показана е висока езикова култура.

25 точки се получават, когато са разчетени и изяснени ключовите понятия, разработени са отговорите на петте съпътстващи въпроса, направен е верен подбор на основните факти, но са допуснати незначителни пропуски в аргументацията и обобщенията по два от съпътстващите въпроси. Показана е висока езикова култура.

20 точки се получават, когато са разчетени и изяснени ключовите понятия, разработени са отговорите на петте съпътстващи въпроса, направен е верен подбор на основните факти, но са допуснати незначителни пропуски в аргументацията и обобщенията по три от съпътстващите въпроси. Допуснати са незначителни стилови и езикови неточности.

15 точки се получават, когато са разчетени и изяснени ключовите понятия, разработени са отговорите на петте съпътстващи въпроса, направен е верен подбор на основните факти, но са допуснати незначителни пропуски в аргументацията и обобщенията по четири от съпътстващите въпроси. Допуснати са значителни стилови и езикови неточности.

10 точки се получават, когато липсва отговор на един от съпътстващите въпроси, а по другите са допуснати фактологически грешки и са изложени само отделни аргументи, липсват обобщения. Допуснати са значителни стилови и езикови неточности.

5 точки се получават, когато не са разработени съпътстващите въпроси, допуснати са груби фактологически грешки, липсват анализ и обобщение, показана е слаба езикова култура.

0 точки се получават, когато липсва отговор на историческия въпрос.